

**TAHAP KEFAHAMAN DAN KEMAMPUAN PENGGUNAAN PERisian
MICROSOFT WORD DALAM PEMBELAJARAN DI KALANGAN
PELAJAR SARJANA PENDIDIKAN TEKNIK DAN VOKASIONAL,
KUITTHO**

WAN HAMIZA BINTI WAN HASAN

Laporan projek ini dikemukakan
sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat penganugerahan
Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional

Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn

SEPTEMBER , 2002

DEDIKASI

Khas Buat Kedua Ibu Bapa Tercinta.....

Wan Hasan Wan Mat & Siti Fatimah Noor

Semoga Allah memberkati segala jasmu dalam mendidik diriku sehingga dipermudahkan dalam kehidupanku.

Istimewa Buat Suami Tersayang .....

Ismail Hj. Samat

Yang sentiasa memberi dorongan dan galakan serta sabar menantikan kejayaanku. Segala kasih sayang dan pengorbanan yang diberikan tidak dapat dilupakan. Semoga kebahagiaan menjadi milik kita bersama.

Tidak Dilupakan Juga Buat.....

*Wan Hasnimah & Nadzman serta Anak-anak
Nur Amanina, Muhammad Nazmi Hakim & Muhammad Nazrin Hakimi*

Terima kasih di atas segala bantuan dan dorongan yang diberikan sepanjang pengajianku.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, segala puji bagi Allah S.W.T. yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad S.A.W. Dipanjatkan rasa penuh kesyukuran kerana dengan izin limpah kurniaNya, maka terhasillah Projek Sarjana ini.

Penulis ingin merakamkan penghargaan yang ikhlas dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada penyelia Projek Sarjana iaitu Encik Kamarudin b. Khalid di atas segala ide, tunjuk ajar, bimbingan, nasihat serta teguran yang membina sepanjang menyiapkan Projek Sarjana ini.

Sekalung penghargaan juga ditujukan kepada ahli-ahli panel, iaitu PM Nawawi b. Jusoh dan Ustaz Abdullah b. Sulaiman yang telah memberikan saranan, cadangan dan nasihat dalam membantu meningkatkan kualiti Projek Sarjana ini.

Rakaman penghargaan ini juga ditujukan untuk para responden yang telah sudi menjawab borang soal selidik dengan ikhlas dan bersungguh-sungguh, juga kepada rakan-rakan yang terlibat semasa proses mengedarkan borang soal selidik.

Tidak dilupakan ucapan terima kasih kepada rakan-rakan seperjuangan yang telah banyak membantu dan memberi nasihat bagi menjayakan projek ini. Semoga segala usaha dan bakti yang telah dicurahkan diterima dan diberkati oleh Allah S.W.T.

Wan Hamiza Wan Hasan

ABSTRAK

Kajian ini adalah bertujuan untuk mengetahui tahap kefahaman dan kebolehan penggunaan perisian Microsoft Word dalam pembelajaran di kalangan pelajar Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional. Bagi mendapat hasil yang jitu dan bertepatan dengan kehendak dan keperluan kajian, kefahaman dan kebolehan pelajar-pelajar ini terhadap penggunaan perisian Microsoft Word dilihat dari segi pengetahuan dan kefahaman dalam menggunakannya serta kemahiran menggunakan setiap fungsi menu dan ikon. Sampel kajian terdiri daripada 70 orang pelajar Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional, Semester 1 yang dipilih secara rawak. Data dikumpul melalui kaedah soal selidik dan dianalisis berdasarkan taburan frekuensi, peratusan dan skor min dengan menggunakan perisian *Statistical Package of Social Science (SPSS ver.10)*. Dapatan kajian menunjukkan tahap kefahaman dan kebolehan penggunaan perisian Microsoft Word dalam pembelajaran di kalangan pelajar Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional adalah tinggi di mana mereka tahu dan mahir menggunakan perisian ini . Beberapa cadangan dikemukakan untuk dipertimbangkan oleh pihak-pihak tertentu di KUiTTHO bagi meningkatkan pengetahuan pelajar-pelajar dalam bidang teknologi maklumat, ICT , halaman web dan beberapa perisian lain bagi tujuan pembelajaran.

ABSTRACT

The purpose of research is to reveal the level of understanding and ability towards the usage of Microsoft Word software to the Master of Technical and Vocational Education students in writing their educational assignments. To produce a good product or result that complies to the needs and requirements of the research it can be seen towards their understanding and ability in the usage and skill of using every function of menus and icons. The sample of this research exists of 70 students from Master of Technical and Vocational Education in Semester 1 of whom they are picked at random from a population of 180. The data were collected through questionnaire and analyzed based on the frequency distribution, percentage and mean score, using *Statistical Package of Social Science (SPSS ver.10)*. The findings of this research showed that the level of understanding and ability of the respondents towards the usage of this software can be categorized as very high. It means that most of them have the knowledge and skill in this software. Several suggestions are made by the researcher to the related party in KUiTTHO for consideration toward upgrading the knowledge and ability of these students in other aspects such as information technology, ICT, website and other softwares related to their academic purposes.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	HALAMAN JUDUL	
	HALAMAN PERAKUAN	ii
	HALAMAN DEDIKASI	iii
	PENGHARGAAN	iv
	ABSTRAK	v
	ABSTRACT	vi
	KANDUNGAN	vii
	SENARAI JADUAL	xi
	SENARAI RAJAH	xii
	SENARAI LAMPIRAN	xiv

BAHAGIAN SATU

PENGENALAN

BAB I	PENGENALAN	
	1.1 Pendahuluan	1
	1.2 Latar Belakang Masalah	4
	1.3 Penyataan Masalah	8

1.4	Tujuan Kajian	11
1.5	Persoalan Kajian	12
1.6	Skop Kajian	12
1.7	Definisi Istilah	13

BAHAGIAN DUA SOROTAN KAJIAN

BAB II SOROTAN KAJIAN

2.1	Pendahuluan	14
2.2	Konsep Teknologi Pendidikan	16
2.3	Peranan Komputer	19
2.4	Latar Belakang Penggunaan Komputer di Malaysia	20
2.5	Permulaan Alaf Pendidikan Komputer di Malaysia	21
2.5.1	Projek Rintis Literasi Komputer	23
2.6	Teori Pembelajaran Berasaskan Komputer	25
2.6.1	Teori Behaviorisme	25
2.6.2	Teori Sistem	27
2.6.3	Teori Kognitif	29
2.7	Keberkesanan Penggunaan Komputer Dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran	30
2.8	Kebaikan dan Kelemahan Penggunaan Komputer Dalam Proses Pengajaran Dan Pembelajaran	34
2.9	Penggunaan Program Pemprosesan	35
2.10	Perisian Microsoft Office	36
2.11	Fungsi-fungsi Microsoft Word	39

BAHAGIAN TIGA
METODOLOGI KAJIAN

BAB III   METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pendahuluan	42
3.2	Reka Bentuk Kajian	43
3.3	Sumber Data	43
3.4	Sampel Kajian	44
3.5	Instrumen Kajian	44
3.6	Kesahan dan Keboleh Percayaan Instrumen	46
3.7	Kajian Rintis	47
3.8	Pengumpulan dan Pengelolaan Data	48
3.9	Kaedah Penyelidikan	48
3.10	Kaedah Penganalisan Data	49
3.11	Batasan Kajian	51
3.12	Andaian	51

BAHAGIAN EMPAT
ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

BAB IV   ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	52
4.2	Analisis Kajian Rintis	53
4.3	Analisis Data Latar Belakang Responden	54
4.3.1	Jantina	54
4.3.2	Bangsa	55
4.3.3	Umur	56
4.3.4	Pengalaman Menggunakan Komputer	58

4.3.5	Usia Menggunakan Komputer Untuk Penulisan	59
4.3.6	Menghadiri Kursus Microsoft Word	60
4.3.7	Kekerapan Menggunakan Microsoft Word Seminggu	61
4.3	Analisis Pengetahuan dan Kefahaman Pelajar Dari Segi Penggunaan Microsoft Word	63
4.4	Analisis Kemahiran Setiap Fungsi Menu dan Ikon	72
4.6	Analisis Masalah Yang Dihadapi Pelajar Berkaitan Penggunaannya	76
4.7	Analisis Terhadap Keperluan Manual	78

BAHAGIAN LIMA
PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

BAB V PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	83
5.2	Perbincangan	
5.2.1	Tahap Pengetahuan dan Kefahaman Microsoft Word	84
5.2.2	Tahap Kemahiran Setiap Fungsi Menu dan Ikon	85
5.2.3	Masalah Berkaitan Perisian dan Penggunaannya	86
5.2.4	Keperluan Manual Oleh Pelajar	86
5.3	Kesimpulan	87
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	88

**BAHAGIAN ENAM
BIBLIOGRAFI**

BIBLIOGRAFI

90

**BAHAGIAN TUJUH
LAMPIRAN**

LAMPIRAN

Lampiran A-C

95 - 106

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Format Skala Likert	45
3.2	Tafsiran Min	50
3.3	Tafsiran Min Tahap Kefahaman dan Kebolehan Pelajar	50
4.1	Pecahan Jantina	54
4.2	Pecahan Bangsa	55
4.3	Pecahan Umur	57
4.4	Pecahan Pengalaman Menggunakan Komputer	58
4.5	Pecahan Umur Responden Menggunakan Komputer	60
4.6	Pecahan Menghadiri Kursus Microsoft Word	61
4.7	Pecahan Responden Menggunakan Microsoft Word Seminggu	61
4.8	Kekerapan Jawapan Bagi Kegunaan Microsoft Word	64
4.9	Pengetahuan dan Kefahaman Responden	67
4.10	Pecahan Jawapan Bagi Item 10	69
4.11	Pecahan Jawapan Bagi Item 7	70
4.12	Pecahan Jawapan Bagi Item 13	72
4.13	Kemahiran Penggunaan Fungsi Menu dan Ikon	74
4.14	Kemahiran Menghasilkan Dokumen	76

4.15	Masalah Yang Dihadapi Oleh Responden	77
4.16	Keperluan Manual Oleh Responden	80
4.17	Kekerapan Jawapan Terhadap Keperluan Manual	82

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
4.1	Kekerapan Setiap Bangsa	56
4.2	Kekerapan Umur Responden	57
4.3	Kekerapan Pengalaman Responden Menggunakan Komputer	59
4.4	Kekerapan Menggunakan Microsoft Word Seminggu	62
4.5	Kekerapan Kegunaan Microsoft Word	65
4.6	Nilai Min Bagi Masalah-masalah Perisian dan Penggunaan Microsoft Word	78
4.7	Kekerapan Keperluan Manual	80

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Contoh Borang Soal Selidik	95
B	Contoh Output Analisis Kebolehpercayaan	102
C	Contoh Output Analisis Latar Belakang Responden	104

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BAB 1

Pengenalan

1.1 Pendahuluan

Perkembangan teknologi maklumat yang pesat pada hari ini memberi nafas baru kepada penggunaan komputer dalam bidang pendidikan. Ini berikutan terlaksananya Projek Koridor Raya Multimedia (MSC) merupakan satu projek yang strategik untuk menjadikan Malaysia sebagai salah satu pusat perkembangan teknologi maklumat utama di dunia.

Kebolehan dan kemampuan komputer sememangnya tidak boleh dipertikaikan lagi. Pengaruh penggunaannya kini meresap ke seluruh aktiviti kehidupan manusia dan semakin lama pengaruhnya semakin besar iaitu dari peringkat kanak-kanak sehinggalah kepada orang dewasa. Penggunaannya begitu meluas di peringkat sekolah, institusi-institusi pengajian tinggi dan juga institusi kemahiran. Di negara-negara maju seperti Amerika Syarikat dan Eropah, penggunaan teknologi komputer dalam bidang pendidikan telah diperkenalkan sejak awal tahun 60-an lagi (Tengku Zawawi Tengku Zainal, 2000).

Proses pengajaran dan pembelajaran berbantuan komputer perlu dilakukan dalam usaha menjadikan pendidikan di Malaysia berjaya. Menurut Nik Aziz Nik Pa (1990), kemajuan yang begitu pesat dalam bidang teknologi satelit, telekomunikasi dan teknologi maklumat membolehkan seseorang individu menyampai, mengumpul, menyalur, menyebar, mengurus, memproses atau menyimpan pelbagai jenis maklumat dengan cepat dan mudah.

Berdasarkan rangka Rancangan Kementerian Pendidikan bagi tempoh 1996, pembudayaan teknologi maklumat dijadikan sasaran utama kepada pelajar-pelajar peringkat sekolah menengah (Mazlan Hamzah, 2000). Perluasan program teknologi maklumat ke sekolah-sekolah jelas bertujuan melahirkan generasi pelajar berkualiti dan mampu bersaing dalam pasaran global. Dalam hal ini, guru berperanan sebagai agen perubahan yang bertanggung jawab terhadap penggunaan komputer di kalangan pelajar. Sudah tentulah sebagai pendidik, guru perlu sedar tentang tanggung jawab serta kewajipan mereka dan seharusnya bersedia memberi keutamaan penggunaan teknologi maklumat dalam proses pengajaran dan pembelajaran.

Penggunaan komputer telah meningkat dengan begitu ketara sekali di setiap institusi pengajian tinggi. Komputer dikatakan sebagai peralatan yang sangat penting dalam membantu pelajar menyelesaikan tugas, membuat laporan, menyimpan serta mengumpul data penting dan membuat penyelidikan. Maka kepentingan komputer tidak boleh dipandang ringan. Kepentingan mengetahui penggunaan komputer dari awal adalah sangat perlu khususnya bagi para pelajar di peringkat sekolah sehinggalah ke peringkat institusi pengajian tinggi. Begitu juga dengan institusi kemahiran di mana banyak kursus yang ditawarkan adalah berasaskan pengetahuan komputer. Ini adalah kerana di sinilah tempatnya banyak ilmu dapat diperolehi.

Menurut Jabatan Pendidikan , komputer merupakan satu alat yang memberi peluang dalam pembelajaran di mana ia membenarkan pelajar-pelajar untuk (Zalinda Ibrahim, 2001) :

- (a) Mengembangkan ide dan maklumat melalui pemprosesan, pemanipulasian, penganalisan dan penerbitan bahan dalam pelbagai bentuk persembahan.
- (b) Memindahkan ide dan maklumat kepada bentuk baru yang berbeza melalui proses sintesis, simulasi dan pembinaan bahan dalam pelbagai format dan corak persembahan
- (c) Mencapai ide dan maklumat dari pelbagai sumber melalui proses carian, penentuan dan pemilihan bahan.
- (d) Berkongsi ide dan maklumat dengan orang lain menerusi rangkaian tempatan, nasional dan antarabangsa secara elektronik

Pendekatan proses pengajaran dan pembelajaran di zaman moden ini lebih banyak berpusatkan kepada penggunaan komputer dan ianya berbeza dengan zaman sebelumnya kerana masyarakat pada hari ini telah terdedah dengan pelbagai penghasilan dan penciptaan dalam bidang sains dan teknologi. Pada masa kini terdapat pelbagai jenis perisian komputer yang boleh membantu menyelesaikan berbagai-bagai tugas seperti membuat laporan, tugas, penyelidikan dan menyimpan kira data-data perniagaan. Contohnya perisian yang telah disediakan dalam sesebuah komputer, terdapat empat kategori utama yang boleh digunakan bagi tujuan pengajaran dan pembelajaran iaitu :

- (i) Perisian Pengoperasian Sistem (Operating System) yang terdiri daripada Windows 3X, Windows 9X, Windows ME dan Windows 2000
- (ii) Perisian Microsoft Office seperti Microsoft Word (pemprosesan perkataan), Microsoft Excell (hamparan elektronik) dan Microsoft Access (hamparan data).
- (iii) Perisian Multimedia seperti XingMPEG Player, Winamp, PowerDVD dan Real Player
- (iv) Perisian Internet, contohnya Internet Explorer, Netscape Communicator dan Neo Planet

Bagi tujuan proses pembelajaran, perisian Microsoft Office lebih banyak digunakan oleh pelajar kerana ia mempunyai ciri yang mesra pengguna (*user friendly*) yang mudah digunakan dan dikendalikan. Boleh dikatakan semua pelajar telah terdedah dengan perisian Microsoft Office berbanding dengan perisian-perisian lain kerana kebanyakan tugas yang dilakukan sama ada di pejabat, sekolah atau institusi pengajian tinggi menggunakan perisian Microsoft Word.

Setiap perisian-perisian ini mempunyai fungsi yang berbeza. Bagi perisian Microsoft Office ini, perisian Microsoft Word digunakan untuk tujuan pemrosesan perkataan (*word processing*), Microsoft Excel bagi aplikasi lembaran kerja (*spreadsheet*), Microsoft Access untuk aplikasi pangkalan data (*database*) dan Microsoft Power Point bagi persembahan grafik. Pemilihan penggunaan perisian ini bergantung kepada keperluan pengguna.

1.2 Latar Belakang Masalah

Sebagaimana yang kita ketahui, penggunaan beberapa perisian dalam proses pembelajaran menjadi begitu penting pada abad ini selaras dengan perkembangan era teknologi maklumat. Namun begitu, sejauh manakah para pelajar berminat dan tahu menggunakan beberapa jenis perisian dalam proses pembelajaran seharian mereka.

Bagi melahirkan individu yang celik komputer, pelajar perlu didedahkan dengan penggunaan komputer sejak di peringkat sekolah rendah lagi. Mereka mestilah dibekalkan dengan tahap pengetahuan dan kemahiran yang sepatutnya supaya mereka dapat menggunakannya dalam bidang pekerjaan ataupun pengajian di kemudian hari.

Pelajar yang mempunyai pengalaman dalam komputer di peringkat menengah cenderung untuk menggunakannya berbanding dengan yang tidak berpengalaman.

Kemajuan teknologi yang kita hadapi sekarang telah menyebabkan Kementerian Pendidikan sentiasa peka terhadap pentingnya penggunaan komputer dalam sistem pengajaran dan pembelajaran. Bagi tujuan ini, berbagai strategi telah dirancang melalui pelbagai program dan aktiviti.

Penggunaan komputer dalam pendidikan telah diperkenalkan sejak tahun 1982 apabila Kementerian Pendidikan memulakan Projek Pengenalan Kepada Komputer. Projek rintis ini melibatkan 20 buah sekolah di seluruh negara. Pada tahun 1992, Projek Program Komputer dalam pendidikan mula diperkenalkan dengan melibatkan 60 buah sekolah menengah terutamanya di luar bandar dan sebanyak RM 50juta telah diperuntukkan oleh kerajaan bagi program ini. Program Pembelajaran Berbantuan Komputer (Computer Aided Instruction) telah diperkenalkan pada tahun 1994. Selepas itu pada tahun 1995 sebanyak 50 buah sekolah menengah iaitu antara 5 hingga 7 buah sekolah bagi setiap negeri dibekalkan dengan peralatan komputer untuk fasa 1 dalam program Komputer Dalam Pendidikan. Ini diikuti dengan Projek Munsyi dan Projek Reka Cipta pada tahun 1995-1997 (Saipol Bahrin Sulaiman,2000).

Senario ini jauh berbeza dengan sistem pendidikan pada zaman dahulu di mana sekitar tahun 1960-an dan 70-an para pendidik belum lagi terdedah dengan komputer. Di sebabkan tiada pendedahan ditambah lagi dengan sikap kurang berminat untuk mengetahui dan mempelajarinya menyebabkan golongan ini tidak yakin dan menolak terhadap penggunaan komputer dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Lantas mereka tidak bersedia untuk menerima perubahan teknologi baru ini.

Kenyataan ini disokong oleh kajian Ajibero (1995) di mana guru-guru beranggapan bahawa penggunaan komputer akan mengambil alih peranan mereka sebagai pengajar kerana komputer berupaya membekalkan ilmu yang lebih meluas dan ini akan mencabar profesion dan keupayaan guru. Menurutnya lagi, komputer dikatakan sebagai satu ancaman kepada pekerjaan, kewibawaan atau peranan tradisional mereka.

Menurut Mat Jizat Abdol (1995), satu kajian telah dilakukan ke atas 60 orang guru daripada 12 buah sekolah menengah di Johor di mana hasil yang diperolehi mendapati bahawa 70% daripada responden menyatakan tidak tahu menggunakan komputer. Kajian ini menunjukkan bahawa masih terdapat guru yang buta komputer di era ledakan teknologi maklumat ini.

Perubahan telah berlaku sekitar awal 1990-an di mana mata pelajaran komputer telah menjadi mata pelajaran wajib untuk para guru pelatih di seluruh Maktab Perguruan di Malaysia. Bagi bakal pendidik yang mengambil ijazah di institusi pengajian tinggi mereka diwajibkan mengambil mata pelajaran asas komputer.

Oleh kerana para pendidik telah didedahkan dengan pelbagai pendidikan teknologi maklumat semasa menjalani latihan ikhtisas perguruan, mereka tidak menghadapi masalah untuk menerima pemindahan teknologi baru ini dengan itu, minat untuk menggunakan komputer dalam proses pengajaran dan pembelajaran timbul dengan sendiri.

Ini membolehkan pendidik tersebut memindahkan pula pengetahuan mereka kepada pelajar-pelajar mereka untuk meneruskan pemindahan teknologi kepada generasi muda. Pelajar yang tidak mempunyai pengalaman menggunakan beberapa perisian yang terdapat pada komputer akan menghadapi pelbagai masalah dalam menyelesaikan

tugas, membuat laporan dan penyelidikan. Adalah diandaikan bahawa pelajar zaman sekarang lebih berteknologi kepada komputer dan berkeyakinan untuk menghadapi cabaran globalisasi teknologi maklumat berbanding dengan pelajar dahulu kerana dalam era sekarang ini mereka yang mempunyai pengetahuan, kemahiran dan kebolehan yang luas dalam bidang komputer boleh dianggap sebagai sumber atau aset yang sangat berharga kepada masyarakat. Sebaliknya mereka yang jahil atau tidak mempunyai pengetahuan langsung terhadap komputer, boleh dianggap sebagai penghalang kemajuan sesebuah negara yang kemajuannya berasaskan teknologi maklumat (Ridzuan Badri, 2000).

Pelajar yang tamat pengajiannya tanpa mendapat pendedahan yang sewajarnya terhadap komputer juga boleh dianggap sebagai masih belum mengalami proses pendidikan yang sempurna. Buta komputer perlu dibasmi dengan segera sebagaimana usaha kerajaan membasmi buta huruf suatu ketika dahulu. Apabila wujud konsep globalisasi, dunia tanpa sempadan dan konsep-konsep lain yang wujud akibat perkembangan maklumat yang pesat, dunia perniagaan dan industri memerlukan pekerja yang berkebolehan menggunakan teknologi komputer (Azhar Ahmad, 1998).

1.3 Penyataan Masalah

Selaras dengan perluasan program teknologi maklumat ke sekolah-sekolah, pihak kerajaan mengharapkan semua pelajar yang keluar daripada Sistem Pendidikan Negara pada hari ini memiliki kemahiran asas mengendalikan komputer. Tidak ketinggalan juga golongan pelajar di luar bandar turut digesa untuk mempelajari teknik menguasai komputer bagi memastikan mereka juga menjadi generasi bermaklumat pada masa akan datang. Di sini tidak timbul masalah sama ada pelajar tersebut berasal dari sekolah bandar atau luar bandar kerana kelengkapan komputer telah disediakan.

Atas alasan inilah beberapa program telah diperkenalkan di kalangan pelajar sekolah luar bandar di mana apabila Program Komputer Dalam Pendidikan (KDP) diperkenalkan pada tahun 1992, kadar celik komputer di kalangan pelajar sekolah di luar bandar telah meningkat. Menurut Datuk Seri Najib Tun Razak, jika sekolah berkenaan dibekalkan dengan komputer yang mencukupi, kemahiran untuk menguasai teknologi maklumat ternyata bukan masalah kepada pelajar luar bandar kerana kemahiran menguasai literasi komputer itu sangat tinggi di kalangan pelajar sekolah luar bandar dan mereka tidak kekok mempelajarinya.

Datuk Seri Najib Tun Razak juga menyatakan bahawa Program KDP ini adalah selaras dengan kewujudan 90 buah sekolah bestari di negara ini dan dengan ini pembelajaran berasaskan komputer kini boleh diajar. Melalui program yang sama juga, sekolah kini boleh mengajar pelajar-pelajarnya beberapa aspek berkaitan teknologi maklumat seperti internet selain menggunakan kemudahan cakera padat dan perisian aplikasi tertentu (Radzuan Hassan, 2000)

Oleh kerana penggunaan komputer dalam sistem pendidikan pada hari ini begitu meluas, kemahiran menggunakan beberapa perisian asas perlu ada bagi setiap pelajar terutamanya pelajar-pelajar di institusi pengajian tinggi bagi tujuan proses pembelajaran dan tugas seharian. Boleh dikatakan semua aktiviti pembelajaran melibatkan pengetahuan asas komputer seperti penggunaan perisian Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point dan beberapa perisian lain.

Walaupun pihak Kementerian Pendidikan telah menyediakan pelbagai program dan kemudahan di peringkat sekolah, tetapi tidak semua pelajar yang keluar dapat mengaplikasikan pengetahuan yang telah dipelajarinya di peringkat yang lebih tinggi. Masalah yang dapat dilihat ialah tidak semua pelajar yang melanjutkan pelajaran di institusi pengajian tinggi tahu dan mahir menggunakan perisian-perisian asas yang terdapat dalam komputer seperti Microsoft Word, Microsoft Excel dan Microsoft Power Point. Kebanyakan pelajar hanya tahu menggunakannya bagi tujuan menaip tugas tetapi tidak tahu fungsi keseluruhan menu dan ikon yang disediakan.

Daripada pemerhatian, didapati bahawa pelajar yang bersekolah di bandar lebih mahir menggunakan beberapa perisian komputer berbanding dengan pelajar luar bandar. Ini adalah kerana daripada 2.5 juta komputer peribadi (PC) yang dimiliki oleh penduduk negara ini, 65 peratus daripadanya adalah penduduk di bandar-bandar maju seperti Lembah Klang, Pulau Pinang dan Johor Bahru (Mohd. Ridzwan Md. Iman, 2001).

Selain itu, faktor latar belakang keluarga juga turut mempengaruhi tahap penggunaan dan kemahiran beberapa perisian di mana ibu bapa yang berpendapatan tinggi akan menyediakan kemudahan komputer untuk anak-anak mereka. Boleh dikatakan bahawa setiap rumah bagi golongan ini mempunyai sekurang-kurangnya sebuah komputer. Ini sesuai dengan hasrat kerajaan menggalakkan setiap rumah mempunyai sebuah komputer seiring dengan era globalisasi dan teknologi maklumat

yang pesat melanda dunia sekarang. Keadaan sebaliknya telah berlaku bagi ibu bapa yang berpendapatan rendah di mana anak-anak mereka kurang terdedah dengan penggunaan komputer.

Pengenalan program pembelian komputer mengeluarkan caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) merupakan langkah meningkatkan bilangan rakyat yang memiliki komputer peribadi (PC). Melalui skim pemilikan PC dengan matlamat 'Satu Keluarga Satu Komputer' tersebut, pencarum KWSP boleh mengeluarkan caruman mereka sehingga RM3,500 untuk membuat tempahan pembelian PC dari Pos Malaysia dan Bank Simpanan Nasional.

Laporan Pembangunan Manusia 2001 yang dikeluarkan melalui Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNDP) baru-baru ini menyatakan bahawa Malaysia berada di *ranking* ke-30 dari segi indeks teknologi kerana perbezaan peratusan penduduk negara ini terutama di kawasan luar bandar yang tidak mempunyai komputer dan akses Internet masih tinggi (Mohd. Ridzwan Md. Iman , 2001).

Maka atas alasan inilah satu kajian telah dibuat mengenai sejauh manakah tahap kefahaman dan kebolehan penggunaan dan pengetahuan asas perisian Microsoft Word dalam proses pembelajaran di kalangan pelajar Semester Satu Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional

BIBLIOGRAFI

- Abd. Rashid Abd. Rahman (2000). "Penggunaan Komputer Dalam Proses Pengajaran Pensyarah Jurusan Perdagangan di Politeknik Ungku Omar." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda.
- Ahmad Rakimi Mohamad (1999). "Tinjauan Ke Atas Penguasaan Kemahiran Asas Komputer Dalam Menyokong Pembelajaran Pelajar di KUiTTTHO." KUiTTTHO : Tesis Sarjana.
- Ajibero (1995). "Sikap Terhadap Komputer Di Kalangan Guru-guru Pelatih Maktab Perguruan Temenggung Ibrahim." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda .
- Azhar Ahmad (1998). "Penggunaan Komputer Di Kalangan Guru-guru Sekolah Menengah Kuching Utara." Universiti Malaysia Sarawak : Tesis Sarjana.
- Aziz Deraman (1987). "Literasi Komputer : Satu Model Pelaksanaan" dalam Saipol Bahrin "Tahap Pengetahuan Asas Tentang Komputer dan Multimedia Di Kalangan Guru-guru Agama Sekolah Menengah Batang Padang, Perak." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda.
- Carey (1986). "The Systematic Design of Instruction." New York : Harper Collins dalam Azhar Ahmad (1998). "Penggunaan Komputer Di Kalangan Guru-guru Sekolah Menengah Kuching Utara." Universiti Malaysia Sarawak : Tesis Sarjana.
- Chua Chooi See (2001). "Mengenali dan Mengguna Word 2000." Kuala Lumpur : Federal Publications.

Dick & Carey (1985). "Effective & Responsible Teaching : The New Synthesis."

San Francisco : Josey-Bass dalam Azhar Ahmad (1998). "Penggunaan Komputer Di Kalangan Guru-guru Sekolah Menengah Kuching Utara." Universiti Malaysia Sarawak : Tesis Sarjana.

Dzulkhazmi Lutpi (1999). "Kepentingan Pengetahuan dan Kemahiran Komputer Di Peringkat Persekolahan Terhadap Pelajar Tahun Satu Ijazah Sarjana Muda Sains Kejuruteraan Mekanikal, KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.

Gagne, Robert M. (1987). "Instructional Technology Foundations." New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates dalam Mohd. Pahmi Saiman "Kajian Terhadap Penggunaan Komputer Di Kalangan Pelajar Semester 2, Sarjana Pendidikan, KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.

Gary, G.B (1989). "Microcomputer In Education Today." New York : Mitchel Publishing etc dalam Ahmad Rakimi "Tinjauan Ke Atas Penguasaan Kemahiran Asas Komputer Dalam Menyokong Pembelajaran Pelajar di KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.

Geisert & Futrell (1995). "Teachers, Computers and Curriculum." Allyn & Bacon dalam Mohd. Pahmi Saiman "Kajian Terhadap Penggunaan Komputer Di Kalangan Pelajar Semester 2, Sarjana Pendidikan, KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.

Hasyamuddin Othman (1998). "Kajian Penggunaan Komputer dan Multimedia Dalam Membantu Pengajaran Pensyarah di KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.

Jamaluddin Harun & Zaidatun Tasir (2001). "Aplikasi Sistem Komputer". Kuala Lumpur : Venton Publishing.

Lendell, K (1997). "Management By Menu". London : Willey & Sons Inc.

- Malhorta, N.K. (1996). "Marketing Research." 2nd Ed. USA : Prentice Hall International Inc.
- Mat Jizat Abdol (1995). "Penggunaan Komputer Di Kalangan Guru-guru Kanan Sekolah-sekolah Menengah Johor Bahru." Universiti Malaysia Sarawak: Tesis Sarjana.
- Mazlan Hamzah (2000). "Sikap Guru Terhadap Penggunaan Komputer Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Di Sekolah-sekolah Kebangsaan Zon Majidee."Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda.
- Mohamad Najib Abdul Ghafar (1999). "Kaedah Penyelidikan Sains Sosial." Johor : Universiti Teknologi Malaysia .
- Mohd. Pahmi Saiman (1999). "Kajian Terhadap Penggunaan Komputer Di Kalangan Pelajar Semester 2, Sarjana Pendidikan, KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.
- Mohd. Ridzwan Md. Iman (2001). "Jurang Digital - Pelbagai Langkah Agresif Tingkatkan ICT Desa." Utusan Malaysia (8 Ogos 2001).
- Mohd. Salleh Abu & Zaidatun Tasir (2001). "Pengenalan Kepada Analisis Data Berkomputer SPSS 10.0". Kuala Lumpur : Venton Publishing .
- Mok Soon Sang (1996). "Pendidikan Di Malaysia." Selangor : Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Nik Aziz Nik Pa (1990). "Kepimpinan Pengurusan Pendidikan Sekolah Pada Zaman Maklumat." *Jurnal Guru*. 3. 133-143.
- Norsalbiah Saad (2001). "Pengetahuan Pelajar Pemasaran Terhadap Penggunaan Pemasaran Terus Melalui Medium Elektronik (E-Dagang)." KUiTTHO : Tesis Sarjana.

- Paul, G.G & Mynga, K.F (1995). "Teacher, Computer and Curriculum : Microcomputers In The Classroom (2nd Edition)." Needham Heights : Allyn & Bacon Company dalam Ahmad Rakimi Mohamad "Tinjauan Ke Atas Penguasaan Kemahiran Asas Komputer Dalam Menyokong Pembelajaran Pelajar di KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.
- Peter H. Wagsshal (1984). "Assessment Package For Educational Psychology A Learning Centered Approach To Classroom Practice." Boston : Allyn & Bacon dalam Hasyamuddin Othman (1998). "Kajian Penggunaan Komputer dan Multimedia Dalam Membantu Pengajaran Pensyarah di KUiTTHO." KUiTTHO : Tesis Sarjana.
- Rabiah Abd. Kadir (1995). "Penggunaan Teknologi Maklumat. Modul Jabatan Sains Komputer." Serdang : Universiti Putra Malaysia.
- Radzuan Hassan (2000). "Celik Komputer Luar Bandar Meningkatkan." Utusan Malaysia: 28 September 2000.
- Rao, G.S (1989). "Pengenalan Literasi Komputer." Kuala Lumpur : Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Rao, G.Setal (1991). "Pembelajaran Berbantuan Komputer." dalam Saipol Bahrin "Tahap Pengetahuan Asas Tentang Komputer dan Multimedia Di Kalangan Guru-guru Agama Sekolah Menengah Batang Padang, Perak." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda .
- Ridzuan Badri (2000). "Menguasai IT Dari Peringkat Sekolah." Berita Harian : 5 Januari 2000.
- Saipol Bahrin Sulaiman (2000). "Tahap Pengetahuan Asas Tentang Komputer dan Multimedia Di Kalangan Guru-guru Agama Sekolah Menengah Batang Padang, Perak." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda.

Sharipah Khadijah S. Hashim (2001). "Minat, Sikap dan Kesedaran Guru Terhadap Penggunaan Komputer Dalam Pengajaran dan Pembelajaran." KUiTTTHO: Tesis Sarjana.

Simonson & Thomson (1990). "Natural Childhood : The First Practical & Holistic Guide For Parents of Developing Child." New York : Fireside dalam Azhar Ahmad "Penggunaan Komputer Di Kalangan Guru-guru Sekolah Menengah Kuching Utara." Universiti Malaysia Sarawak : Tesis Sarjana.

Tarmizi Roslan (2000). "Perbezaan Antara Guru Baru dan Lama Dalam Menggunakan Teknologi Maklumat Dalam Tugas Sehari-hari." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda.

Tengku Zawawi Tengku Zainal (2000). "Peranan Komputer Dalam Pendidikan Matematik." Retrieved 10 January 2001 On The World Wide Web: [http://members . tripod.com/~MUJAHID/komputer 1.html](http://members.tripod.com/~MUJAHID/komputer1.html).

University of Oklahoma (1993). "Instructional Technology of Effectiveness Study." Atlanta G.A : Skill Dynamic dalam Hasyamuddin Othman "Kajian Penggunaan Komputer dan Multimedia Dalam Membantu Pengajaran Pensyarah di KUiTTTHO." KUiTTTHO : Tesis Sarjana.

Utusan Malaysia (1998). "Kesedaran Terhadap Kepentingan Peningkatan Kemahiran Komputer." dalam Dzulkhazmi Lutpi "Kepentingan Pengetahuan dan Kemahiran Komputer Di Peringkat Persekolahan Terhadap Pelajar Tahun Satu Ijazah Sarjana Muda Sains Kejuruteraan Mekanikal, KUiTTTHO." KUiTTTHO : Tesis Sarjana.

Wallace Feurzig & Seymour Papert (1967) "Educational Assessment of Learning Problem : Testing For Teaching." Boston : Allyn & Bacon dalam Hasyamuddin Othman "Kajian Penggunaan Komputer dan Multimedia Dalam Membantu Pengajaran Pensyarah di KUiTTTHO." KUiTTTHO : Tesis Sarjana.

Wan Mohd. Zahid Wan Mohd. Noordin (1998). "Halatuju Pendidikan Alaf Baru."
Dewan Budaya dalam Hasyamuddin Othman "Kajian Penggunaan Komputer
dan Multimedia Dalam Membantu Pengajaran Pensyarah di KUiTTHO."
KUiTTHO : Tesis Sarjana.

Wiersma, W. (1995). "Research Methods in Education : An
Introduction."Massachusetts : Simon ang Schuster Company.

Zalinda Ibrahim (2001). "Aplikasi Penggunaan Komputer Sebagai Alat Bantu
Mengajar Dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran Di Kalangan
Pensyarah Sarjana Pendidikan Teknikal, KUiTTHO." KUiTTHO : Projek
Sarjana.

Zoraini W. Abas (1991). "Moving Towards The Computer Age:The Malaysian
Experience, The Proceeding of The 18th Annual Conference of The
Interaction Association of School Librarianship, Kalamazoo, MI:IASL.

Zulkefli Mohamed (1990). "Ke Arah Membina Sikap Positif Terhadap Komputer
Dalam Pendidikan. Kertas Kerja Dibentangkan Dalam Bengkel Literasi
Komputer Bagi Pendidik. " dalam Tarmizi Roslan "Perbezaan Antara Guru
Baru dan Lama Dalam Menggunakan Teknologi Maklumat Dalam Tugas
Seharian." Universiti Teknologi Malaysia : Projek Sarjana Muda.

